

Tien uitblinkers in de schijnwerpers

Peter Moore, na zestig jaar nog lang niet klaar met veredelen

Veredelaar/vermeerderaar Peter Moore heeft een indrukwekkend aantal planten veredeld. En hij is zeker nog niet klaar. Als veredelaar gaat hij zowel de breedte als de diepte in. Zijn veredelingscarrière begon met *Choisya*, en ook *Buddleja* neemt een aparte plaats in. Niet alleen is hij houder van de Nationale Collectie; hij heeft ook een hele reeks *Buddleja* op zijn naam staan.

Auteur: Marleen Arkesteijn

Het afgelopen jaar vierde hij zijn zestigjarig jubileum als vermeerderaar/veredelaar. Wij zetten tien van zijn uitblinkers in de schijnwerpers. De liefde voor planten zat er al jong in. Als jongen van negen was hij thuis al met planten bezig. Na zijn schooltijd en een tuinbouw cursus begon hij in 1960 bij Hillier Nurseries. Hij groeide er letterlijk met de ontwikkelingen in het vak mee en werkte er onder bekende vermeerderders als Vic Pawlowski, Peter Dummer en Brian Humphrey. Van hen leerde hij de kneepjes van het vak. Hij maakte nieuwe ontwikkelingen in de vermeerdering mee, zoals enten op verschillende manieren en beworteling met behulp van het bewortelingshormoon IBA. In het begin van de jaren zeventig was hij verantwoordelijk voor de zaden en stekken die Sir Harold Hillier

en Roy Lancaster meenamen uit botanische tuinen en kwekerijen over de hele wereld. In een van die zendingen, van Sally Walker, zaten een paar zaden van *Choisya arizonica*.

'Bred by Peter Moore'

Met de zaden van deze *Choisya* maakte Moore in 1982 zijn eerste kruisingen, onder het toezien oog van Peter Dummer. Het resultaat was *Choisya 'Aztec Pearl'*, die in 1989 tijdens de Chelsea Flower Show werd gelanceerd. In 1997 verhuisde hij van Hillier Nurseries naar de 19 km verderop gelegen Longstock Park Nursery in Hampshire, die beter bij zijn ideeën paste. Hij werkt er nog steeds, al is het nog maar vier uur per week. Op dit moment is Moore zelfstandig plantenveredelaar van

winterharde tuinplanten. De marketing doet hij deels zelf via zijn website, deels door samen te werken met verschillende gespecialiseerde bedrijven die nieuwe planten beschermen en introduceren op de markt. *Plantipp* doet dit voor hem op de Europese markt. Waarom veredeling? 'Je moet toch iets doen', antwoordt hij lachend. Maar dan gaat hij serieus verder: 'Ik hou ervan om nieuwe planten te maken en ik hou van het rondreizen langs botanische tuinen en kwekerijen.'

10 min. leestijd

Het is ook echt een uitdaging voor hem. 'In de *Plant Finder* staan meer dan 80.000 planten. Je kunt je voorstellen dat het voor een veredelaar moeilijk is om met iets nieuws te komen. De afgelopen twee jaar maakte de lockdown het er niet gemakkelijker op, want je kon moeilijk op reis. Belangrijke punten voor mij in de veredeling zijn ziekteresistentie, compacte planten die geschikt zijn voor kleine tuinen en een lange bloeiperiode.'

Buddleja-collectie

De naam Peter Moore is onlosmakelijk verbonden met *Buddleja*. Al ruim 25 jaar is hij met de vlinderstruiken bezig – als veredelaar, maar ook als verzamelaar. Hij vindt het mooie planten, die er magisch uitzien als ze overdekt zijn met vlinders. Moore is nog lang niet klaar met zijn zoektocht naar variëteiten die op diverse fronten verschillen van de *Buddleja* die er al zijn. 'Ik zoek naar bijzonderheden, zoals 'Berries and Cream'. In de zomer is ongeveer 25 procent van de bloemen wit en 75 procent roze. Deze bloeien op hetzelfde moment. Ik vond hem tien jaar geleden, toen ik op zoek was naar variëteiten met dubbele bloemen. Vooral vanuit de VS is er veel vraag naar steriele *Buddleja*, omdat ze zich niet via zaad kunnen verspreiden. En natuurlijk moeten ze liefst niet te groot worden, net als veel andere tuinplanten.'

Vanaf 2005 beheert Moore de National Collection of *Buddleja*. Deze collectie omvat meer dan honderd verschillende variëteiten, waarvan veertien van hemzelf, en is te vinden op de Longstock Park Nurseries. 'Ik beheer honderden verschillende variëteiten.

Liefde voor het vak

Peter Moore heeft niet alleen een indrukwekkend aantal tuinplanten op zijn naam staan; hij draagt ook graag kennis over. In 2018 lanceerde hij de website <https://bredbypetermoore.co.uk/>. Daarop staat een overzicht van alle planten die hij tot nu toe veredeld heeft, plus de al eerder genoemde ontwikkelingen in het groene vak. In deze 'groene wereld' ligt ook zijn hart. Jaarlijks schenkt hij 10 procent van zijn royalty-inkomsten aan verschillende goede doelen, waarbij hij de groene sector niet vergeet. In het jaar van zijn zestigjarig jubileum schonk hij 25 procent van de royalty's van vier planten – *Buddleja* 'Berries and Cream', *Buddleja* 'Silver Anniversary', *Choisya* 'White Dazzler' en *Sarcococca* 'Winter Gem' – aan goede doelen in de sector. 'Ik wilde iets teruggeven aan de bedrijven waarmee ik veel samenwerk en zor-

gen voor mensen in moeilijke omstandigheden, die hun baan kwijt zijn of het moeilijk hebben met hun bedrijf, zodat ze weer verder kunnen.'

Geen boek, maar een website

Daarnaast heeft Moore in 2016 een speciale website samengesteld en gefinancierd die alleen over *Buddleja* gaat. Deze website – www.buddlejacollection.com – is de meest uitgebreide website over het geslacht *Buddleja*, met een lijst van alle planten in The National Collection in Longstock.

Waarom niet een boek, waarin de liefhebber heerlijk kan bladeren? 'Op een webpagina kun je veel meer foto's en informatie kwijt. Je kunt een website up-to-date houden en tussentijds mooie foto's en nieuwe informatie toevoegen. Ik heb een fotograaf die foto's voor mij maakt', vertelt Moore. En inderdaad, de website geeft een levendig beeld en leidt je zelfs rond in de National Buddleja Collection in Longstock.

TIEN TOPPERS VAN PETER MOORE

Bij een verhaal over Peter Moore hoort natuurlijk ook aandacht voor 'zijn' planten. De keuze viel op tien uitstekende Plantipp-cultivars, die iets van de breedte en de diepte van zijn veredelingswerk laten zien.

Buddleja

Moore heeft op dit moment veertien *Buddleja*-cultivars op zijn naam staan. 'Ik heb geprobeerd een reeks steriele *Buddleja* te ontwikkelen die langer bloeien en compacter zijn.' Hier noemen we *Buddleja* 'Berries and Cream', 'Unique' en 'Silver Anniversary'.

***Buddleja davidii* 'Berries and Cream'**
(Pmoore14'PBR)

Buddleja 'Berries and Cream' dankt zijn naam aan de tweekleurige

bloemen in de kleuren crème en paars. De bloei is zeer rijk en duurt van juni t/m oktober. Hij trekt nóg beter vlinders aan dan andere *Buddleja*.

Omvang: circa 200 cm hoog en 70 cm breed

Standplaats: in de volle zon, in vruchtbare, goed waterdoorlaatbare grond

Categorie: bladverliezende struik

Bloei: juni tot oktober

Onderhoud: verwijdering van dode bloemstelen stimuleert secundaire scheuten tot bloem-

ontwikkeling. Terugsnoeien kan in het voorjaar tot op een hoogte van circa 10 cm.

Winterhard: tot -20 °C

Geschikt voor: landschapsinrichting, heesterborders en balkon of terras.

Sterke punten:

- tweekleurige bloemen
- trekt vlinders en bijen aan

***Buddleja alternifolia* 'Unique'**
(Pmoore12'PBR)

Buddleja 'Unique' is echt anders dan de andere. De takken van 'Unique' zijn bedekt met

vele sierlijke lilakleurige bloemtrosjes. Je kunt vier à vijf maanden – van begin zomer tot ver in het najaar – genieten van deze bloemenpracht. De bloemen zijn steriel en licht geurend. Ze vormen een magneet voor bijen en vlinders. Hij bloeit op het hout van het huidige jaar.

Omvang: circa 120 cm hoog en 70 cm breed

Standplaats: in de volle zon, in vruchtbare, goed waterdoorlatende grond

Categorie: bladverliezende struik

Bloei: begin van de zomer tot in het najaar

Onderhoud: verwijdering van dode bloemen stimuleert herbloei.

Terugsnoeien na de bloei in het voorjaar tot op een hoogte van circa 10 cm.

Winterhard: tot -25 °C

Geschikt voor: landschapsinrichting, heesterborders en balkon of terras

Sterke punten:

- steriele lilakleurige bloemen
- snoei na de bloei stimuleert herbloei.
- licht geurende bloemen
- trekt bijen en vlinders aan.

***Buddleja davidii* 'Silver Anniversary'**
(Morning Mist'PBR)

Buddleja 'Silver Anniversary' is spectaculair

vanwege zijn wollige zilverkleurige bladeren, die mooi contrasteren met andere bloemen in de border, en vormt crèmewitte bloemen die naar honing geuren. Het is een relatief late bloeier die veel vlinders aantrekt. De struik blijft compact als hij in het voorjaar teruggesnoeid wordt. Het is een blikvanger voor iedere tuin!

Omvang: circa 150 cm hoog en breed

Standplaats: in de volle zon, in vruchtbare, goed waterdoorlatende grond

Categorie: bladverliezende struik

Bloei: de bloemen worden gevormd op hout van het nieuwe seizoen.

Onderhoud: harde snoei, eind maart/begin april

Winterhard: tot -20 °C

Geschikt voor: in pot of in een kruidachtige border

Sterke punten:

- steriele bloemen
- geurende crèmewitte bloemen
- compact bij snoei in het voorjaar
- trekt bijen en vlinders aan.

Choisya

Choisya was het eerste gewas waarop Peter Moore zich richtte. Choisya 'Aztec Pearl' was zijn eerste hybride. Inmiddels heeft hij er zes op zijn naam staan. Graag zou hij het rijtje aanvullen tot tien, een mooi rond getal. Hier noemen we Choisya 'White Dazzler' en 'Royal Lace'.

Choisya 'White Dazzler'
(**'Londaz'PBR**)

Choisya 'White Dazzler' is een prachtige groenblijvende winterharde struik, die

mooi compact blijft en rijkbloeiend is met een zee van witte geurende bloemen. Het bijzondere van 'White Dazzler' is ook dat hij twee keer en soms wel drie keer per jaar bloeit. 'White Dazzler' is de meest winterharde Choisya.

Omvang: circa 90 cm hoog en 70 cm breed, compact, gelijkmatig vertakkend

Standplaats: in de zon of lichte schaduw, in elke goed waterdoorlatende grond, zuur of alkalisch

Categorie: wintergroen

Bloei: twee tot drie maal bloeiend

Winterhard: tot -23 °C

Sterke punten:

- compacte, bossige groei
- grote witte geurende bloemen
- uitbundige bloei

Choisya ternata 'Royal Lace'
(**'Pmoore06'PBR**)

Choisya ternata 'Royal Lace' heeft

delicaat kanten blad, dat fris lichtgroen tot goud gekleurd is. In het voorjaar verschijnen er massa's witte geurende bloemen. De bloemen zijn relatief groot en geven de plant een 'koninklijke' uitstraling. De struik blijft mooi compact en is daarom heel geschikt voor in een pot op het balkon of de patio. Ook kan de plant worden toegepast in een heesterborder, als vakbeplanting en in combinatie met andere planten in een container. Hij is gemakkelijk in het onderhoud. Ook bijen en vlinders zijn fan van deze stijlvolle heester!

Omvang: 120 cm hoog en 60 cm breed

Standplaats: in de zon of lichte schaduw, in elke goed doorlatende grond

Categorie: wintergroen

Bloei: in het voorjaar

Winterhard: tot -18 °C.

Sterke punten:

- bossige opbouw
- grote witte geurende bloemen
- lichtgroen tot goud gekleurd blad
- magneet voor vlinders

Cotinus coggryria 'Dusky Maiden'
(**'Londus'PBR**)

Cotinus 'Dusky Maiden' is een struik met een bossige groei en goede vertakking.

'Dusky Maiden' wordt niet 'langbenig' en blijft compacter dan andere Cotinus-rassen. Dit ras kan goed gesnoeid worden.

Het prachtige blad van 'Dusky Maiden' is een echte blikvanger. In de lente en zomer heeft het een indrukwekkende paarsrode kleur. In de herfst kleuren de bladeren fel oranje-rood. Hoe meer zon, hoe roder het blad. De bladvorm is mooi ovaal met unieke gerafelde randen. In de zomer bloeit 'Dusky Maiden' met roze bloempluimen. De pluimen hebben een lange en luchtige vorm. Ze lijken op rook of pruiken, vandaar de namen *smoke bush* en pruikenboom.

Omvang: 150 cm hoog en breed

Standplaats: in de zon, in elke goed doorlatende vruchtbare grond

Onderhoud: kan goed gesnoeid worden.

Categorie: bladverliezend

Bloei: in het voorjaar

Winterhard: tot -23 °C.

Geschikt voor: in een pot op terras of patio, in heesterborders en vakbeplanting

Sterke punten:

- compacte groei
- smalle, paarsrode bladeren, verkleurend naar felrood in de herfst
- rijke bloei

Escallonia hybrid 'Showstopper'
(**'Pmoore20'PBR**)

Escallonia 'Showstopper' steelt absoluut de show in elke tuin, of het nu

is als tuinplant, als lage heg of in een pot op terras of balkon. Het is een blikvanger door de vele grote, opvallende roze bloemen, die ook zeer aantrekkelijk zijn voor bijen en vlinders. 'Showstopper' is compact, goed vertakkend en groeit spreidend en kan daardoor ook prima als bodembedekker toegepast worden.

Omvang: 120 cm hoog en 80 cm breed

Standplaats: in de zon of halfschaduw, in een goed doorlatende bodem

Onderhoud: snoeien na de bloei

Categorie: wintergroen

Bloei: in het voorjaar

Winterhard: tot -5°C.

Geschikt voor: tuinplant, lage heg, bodembedekker of in een pot op terras of balkon

Sterke punten:

- grote roze bloemen, die van dieproze vervagen naar lichtroze in het midden
- zeer uitbundige bloei
- compact, goed vertakkend
- niet gevoelig voor (schimmel)ziekten

Philadelphus 'Dainty Lady' PBR EU 41105

Philadelphus 'Dainty Lady' bloeit zeer uitbundig in de vroege zomer met witte geurende bloemen.

Deze heester kan na de bloei gesnoeid worden. Het is een compacte, bladverliezende struik met grijsgroene bladeren. Door de compacte groei en intens geurende bloemen is het een ideale struik voor in kleine tuinen.

Omvang: 120 cm hoog en 75 cm breed

Standplaats: in de zon, in een goed gedrapeerde bodem

Onderhoud: snoeien na de bloei

Categorie: bladverliezend

Bloei: begin juni

Winterhard: tot -25°C.

Geschikt voor: op het terras of balkon, in de tuin of border en voor massabeplanting

Sterke punten:

- compacte groei
- uitbundige bloei
- sterk geurende bloemen

***Sarcococca hookeriana* 'Winter Gem'**

('Pmoore03'PBR)

Sarcococca 'Winter Gem' draagt niet voor niets de naam 'winterjuweel'. Door de glanzende wintergroene bladeren en vroege bloei (van februari tot

april) met sterk geurende zuiver witte bloemen is dit compacte struikje een bijzonder juweeltje voor in de winter- en vroege voorjaartuin. De bloemen ontspringen aan donkerrode knoppen en na de bloei volgen glanzende rode bessen, die tot zwart rijpen in de herfst. Het compacte struikje zorgt jaarrond voor structuur in borders en perken. Zelfs voor potten en bakken is deze nieuwe zoete buxus een uitstekende keuze.

Omvang: 50-75 cm hoog, goed vertakt, bossig

Standplaats: in de zon en schaduw, in iedere grondsoort

Onderhoud: snoeien niet nodig

Categorie: wintergroen

Bloei: februari tot april

Geschikt voor: in potten en bakken, als bodembedekker en als haagje

Sterke punten:

- sterk geurende helderwitte bloemen
- ongevoelig voor ziekten
- geschikt voor in kleine tuinen

***Spiraea* 'Sparkling Champagne'**
('Lonspi'PBR)

Spiraea 'Sparkling Champagne' laat in ieder groeiseizoen zijn prachtige sierwaarde zien. Het nieuwe blad

begint rozerood. In de zomer kleurt het door naar limoengroen en in de herfst naar prachtig vurig rood en geel. In de zomer bloeit 'Sparkling Champagne' rijk, met grote bloemen met clusters van witte tot roze bloemblaadjes en rode meeldraden. Als je goed naar de volledig open

bloemen kijkt, zien ze eruit als het oppervlak van een glas roze mousserende wijn. Als de bloemen na de bloei worden afgeknipt, blijft de struik de hele zomer door bloeien. Een waar paradijs voor insecten en bijen.

Omvang: 100 cm hoog en breed

Standplaats: in de volle zon of halfschaduw, in goed doorlatende grond

Onderhoud: onderhoudsvrij

Categorie: bladverliezend

Sterke punten:

- verkleurend blad
- herbloei na snoei
- ongevoelig voor ziekten
- aantrekkelijk voor bijen en andere insecten

Hendrik Out: '*Buddleja davidii* 'Berries and Cream' is makkelijk te telen en heeft heel bijzondere bloemen'

Boomkwekerij Out is een echt familiebedrijf. Jan Out sr. is begonnen met het bedrijf. Zijn zoons Jan en Kees gingen verder, eerst apart en later samen. Ondertussen groeide het bedrijf flink, naar nu 8 ha betaalbaar land. Daarvan is 1 ha open grond, 5 ha containerveld en 2 ha kas. Inmiddels staat alweer de derde generatie aan het roer: Hendrik, zoon van Kees. Het assortiment van boomkwekerij Out is groot. Ze kweken onder andere *Hebe*, *Buddleja*, *Salix*, *Hypericum*, *Syringa* en *Daphne*. Binnen dit brede assortiment neemt *Buddleja* een prominente plaats in met zo'n 32 verschillende variëteiten. 'We worden wel de *Buddleja*-specialist genoemd', zegt Hendrik Out lachend. 'Jaarlijks produceren we 300.000 *Buddleja*.'

***Buddleja davidii* 'Berries and Cream'**

Out verdeelt ze in de kwekerij in drie groepen. 'Onder de classics vallen de oudere *davidii*-soorten. De tweede groep bestaat uit de mini's. Dit zijn laagblijvende cultivars en licentiesoorten, zoals *Buddleja davidii* 'Free Petite'. Deze zijn wat duurder. In de derde groep zitten de exclusiefste soorten, die eruit springen vanwege een bijzondere plant- of bloemeigenschap. Een voorbeeld is *Buddleja davidii* 'Berries and Cream' van Peter Moore.

'Deze mooie en sterke plant springt eruit door de speciale bloeiwijze. De bloemtros begint in de knopfase met roodpaarse en witte knoppen. Daarna groeit de tros wit uit. De plant heeft weinig tot geen last van ziektes. Hij wordt halfhoog tot hoog: 80 à 120 cm. Met snoei is hij goed in toom te houden', zo luidt het oordeel van Out. Op de kwekerij zijn het gemakkelijke planten. De stekken van deze en andere *Buddleja* koopt Out in bij diverse stekleveranciers. 'We zetten ze meteen in de eindpot, hoofdzakelijk C3. De planten zijn bedoeld voor tuincentra en de retail. We kweken ze buiten op, maar ze overwinteren binnen. De planten zijn weliswaar winterhard in de volle grond, maar in de pot zijn de wortels kwetsbaarder.'

Willem Huibers: 'We leveren graag topproducten'

Batouwe Boomkwekerijen is het vermeerderingsbedrijf van de broers Willem en Henk Huibers. Zij startten hun bedrijf in Dodewaard in 2005. Ze maken stekken en spullen van een breed assortiment planten en bomen en leveren zo'n 400 soorten in P9 als eindproduct. 'Onze kracht is ons brede assortiment', zegt Willem Huibers. 'In ons sortiment zitten ook moeilijkere, langzaam groeiende soorten, die we gedurende twee jaar met veel aandacht opkweken.'

De stekken en spullen kweken ze op de 4 ha grote locatie, waarvan 1 ha kas in Dodewaard en een huurbedrijf van 2 ha in deze plaats. In Elburg hebben ze 2,5 ha, waarvan eveneens 1 ha kas.

***Cotinus coggygria* 'Dusky Maiden'**

Een van de planten die Batouwe zowel als stek als als eindproduct levert, is *Cotinus* 'Dusky Maiden'. 'Dit is een sterke winterharde plant, die makkelijker te kweken is dan bijvoorbeeld 'Royal Purple'. Hij vertakt heel makkelijk en de planten zijn uniform. Het stekmateriaal betrekken we van onze eigen P9. Deze plant verdient wat ons betreft wel wat meer aandacht. Er zijn maar weinig kwekers die deze soort kennen.'

